

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XXXIV. De treuga, & pace.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

liberam collationem Episcopi pertineant, cum admissio talium resignationum sit gratia, in illis autem, quae gratia sunt, non succedit Capitulum.

§. IV.

De jurisdictione, & potestate Capituli Ecclesiae non Cathedralis, seu Collegiatae, siue secularis siue regularis, Praelaturae vacante.

SI omnimoda talis Ecclesia exempta sit, ita ut in capellas etiam subjectas plenam jurisdictionem quasi Episcopalem Praelatus habeat, omnem jurisdictionem & administrationem habet Capitulum Ecclesiae illius Collegiatae, vacante Praelaturae, sicuti vacante sede, habet Capitulum Cathedralis; quod si verò Ecclesia talis Collegiata exempta non sit, Praepositus tamen vel Decanus illius Ecclesiae jurisdictionem dignitati suae annexam in

Clericos sibi subiectos privativè, excludit scilicet Episcopo, obtineat in prima saltem instantia (per Privilegium scilicet aut consuetudinem legitimè praescriptam) tum spectato jure communi non transit in Capitulum illius Ecclesiae, vacante Praelaturae jurisdictione, sed ad Episcopum devolvitur. *c. his qua h. t.* (Cum non debeat induci devolutio ad Capitulum, nisi in jure exprimitur, jus autem, quando devolutionem talem ad Capitulum concedit, de Ecclesiis Cathedralibus vel quasi Episcopalem jurisdictionem habentibus, id est, de exemptis loquatur) nisi jus speciale aut consuetudo legitima aliud requirit, & hinc in Monasteriis etiam talibus non exemptis de jure communi ab Episcopo, mortuo Praelato, in cujus Diocesi existit Administrator constituendus est, secularis tamen iterum legitimè consuetudine aut jure speciali.

TITVLVS XXXIIII.

DE TREUGA ET PACE.

Treuga à Glossa in *c. 1. h. t.* definitur, quoddam sit securitas personis & rebus praestanda ad tempus, discordia nondum finita; siue si magis propriè de ea loqui velimus, aliud non est, quam induciae belli ad breve tempus inter hostes initae, ne se invicem laedant, ita ut Treuga à pace differat, in quantum Treuga est securitas personis & rebus ad tempus constituta, nondum sublatà penitus discordia, pax verò sit finis discordiae, seu belli, Duplex autem treuga est conventionalis alia, quae

ab hominibus inter se discordibus constituitur, & ex conventionione formam & modum recipit; alia Canonica seu legalis, quae à jure constituitur, de qua fit mentio, in *c. 1. & 2. h. t.* ita ut vi Capituli primi treuga absolutè servanda jubeatur à quarta feria post occasum Solis usque ad secundam feriam ante ortum solis, & Adventus tempore usque ad Octavam Epiphaniae, Quadragesimae verò tempore à septuagesima usque ad octavam Paschae (haec tamen constitutio de Treuga taliter in

reverentiam temporis servanda pridem contrariâ consuetudine abrogata est) & vi Capituli secundi securitate perpetuâ, sive treugâ hac gaudent Clerici, & Religiosi omnes peregrini, Mercatores, Viatores & Rustici & in agriculturâ existentes, eorum animalia quoque, quibus atant, & semina portantur in agros &c. quantum autem hæc etiam constituto, observetur, docet experientia. Et quamvis

Princeps possit Civitates & populos sibi subiectos ad componendam pacem compellere juxta *Authent. de Mandatis Principum. §. deinde junctâ Gloss. V. pacē Novell. 17.* ob bonū commune non potest tamen privatis litigantibus inter se pacem præcipere, & urgere, ad concordiam, ne videatur jus suum auferre alicui, nisi causa sit valdè intricata, & lis diu jam cura magna partium molestia duraverit.

T I T U L U S   X X X V .

D E   P A C T I S .

§. I.

Quid sit pactum, & quomodo dividatur: qui pacisci possint? qua sit materia pactorum in genere, & qua forma?

Pactum propriè loquendo est consensus sive placitum duorum aut plurium in idem cum obligatione aliqua. Differet à contractu propriè dicto, quod hic utriusque obligatione pariatur (regulariter) pactum autem ex parte unius tantum: præcipua pacti divisio est, in nudum pactum, & vestitum, sive legitimum, illud est, quod solâ æquitate naturali nititur, & nullam de jure Civili actionem (fori externi) parit, ad vitandam scilicet litium multitudinem; legitimum verò est sive vestitum, quod præter conventionem partium aliud aliquod juris adminiculum habet, ratione cujus actio civilis in foro externo de jure Civili oritur. Pluribus autem modis pactum vestitur, seu jure Ci-

Finning. Compend.

vili confirmatur. Primò si transeat in contractum specificum seu nominatum, in genere suo perfectum, emptionem scilicet locationem commodatum &c. Secundò si ex altera parte fuerit secuta traditio rei, sive promissi impletio, prout nonnumquam fieri solet in contractibus incommunitatis, do ut des, do ut facias &c. saltem si alter ad implendum ex vi acceptæ rei promissæ obligatus sit in culpabili mora. Tertiò vestitur, si ei accedat stipulatio, jure Civili introducta, vel per publicum instrumentum Notarii confirmetur. Quarto vestitur, si accedat in continenti alii pacto vestito. Quintò vestitur, si legis habeat assistentiam. Sextò vestitur, si juramento confirmetur, & septimò denique vestitur, si fiat in judicio.

Pacisci autem, sive pactum inire possunt omnes qui nec naturâ nec jure prohibentur. Naturâ quidem prohibentur, qui ad obligationem inducendam consentire nequeunt, infantes v. g. furiosi, perpetuo amentes, muti & surdi conjunctim &c.

Bb

Lege